

מדינת ישראל
משרד החינוך
האגף לחינוך מבוגרים

רמת הבחינה : גמר עולים
מועד הבחינה : חורף תשפ"ד, 2024
היקף הבחינה : 1 יח"ל
מספר שאלון : 882101

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

חיבור לעולים
הוראות לנבחן

א. משך הבחינה : שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח הערכה :

בבחינה זו פרק אחד בלבד : לפרק זה – 100 נקודות.

ג. הוראות מיוחדות :

(1) התרכזו בנושא. הימנעו מהקדמות ארוכות ומסטיית מן הנושא.

(2) חזרו וקראו את חיבורכם, ותקנו את הדרוש תיקון.

(3) שימו לב : כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק הם תנאים להצלחה בחיבור.

ד. מלאו את הפרטים הבאים :

פרטי הנבחן :	פרטי מרכז ההשכלה :										
מספר הנבחן ברשימה : _____	שם המוסד : _____										
שם משפחה + פרטי : _____	שם מרכז הבחינה : _____										
ת.ז. <table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>											

שם המעריך : _____
ציון הבחינה : _____

בהצלחה!

במבחן זה ארבעה נושאים (1-4). כתבו חיבור על אחד מהם.

הקפידו לרשום את מספר הנושא.

הקפידו על מילוי ההוראות שבעמוד השער.

שימו לב להנחיות לכל נושא – כתבו על כל חלקי הנושא, והקפידו לקשר כהלכה בין חלקי החיבור. השתדלו לכתוב בהיקף של לפחות עמוד וחצי.

נושא 1: "ללמוד את הכסף": חינוך פיננסי בבתי הספר.

בני נוער רבים עובדים בחופשות וגם בזמן הלימודים ומרוויחים לפעמים הרבה כסף. בדרך כלל הם מבזבזים אותו על בגדים יקרים, על בילויים ועוד. יש הורים, מורים וגם כלכלנים שטוענים, כי צריך לבנות תוכנית לימודים מסודרת שתלמד את בני הנוער כבר מגיל צעיר איך להשתמש נכון עם כסף: הם צריכים ללמוד איך לחסוך לעתיד, וגם להבין מה היא ריבית, פנסיה, מהם מיסים ועוד. לימודים כאלה בבית הספר יעזרו להם להכיר בעתיד את המציאות הכלכלית, שבה יחיו וגם ילמדו איך להשתמש נכון בכסף.

אבל יש הטוענים, כי לא צריך תוכנית כזאת. ההורים צריכים לתת לילדים את כל מה שהילדים צריכים וגם לפנק אותם בדברים שהם רוצים. לדעתם, ילדים צריכים להשקיע רק בלימודים, כי יש להם גם הרבה בחינות והרבה לחץ בבית הספר ולא צריך להוסיף על כך. את ההתנהלות עם כסף ילמדו בעצמם מניסיון החיים שלהם כשיתבגרו ויצטרכו להיות עצמאיים.

האם אתם תומכים בהפעלת תוכנית לימודים כזאת בבתי הספר היסודיים והתיכוניים? האם לדעתכם צריך לחייב אותה בחוק?

הביעו דעתכם, נמקו אותה ובססו את דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 2: קניות באינטרנט או בחנות?

בעבר, ערכנו את כל הקניות שלנו בחנויות ברחוב או במרכזי קניות. היום, רבים קונים ברשת האינטרנט כי לדעתם יש לה הרבה יתרונות: אין לה בעיה של זמן ולא של מקום. אפשר לקנות בכל שעה של היום ובכל מקום שיש בו מחשב: בבית, בעבודה וגם בבית הקפה. קל למצוא את המוצר: מקלידים את שמו והוא מופיע לפנינו, וגם לא צריך לתכנן את הקניה לפי שעות, בהן אנחנו לא עסוקים. כשקונים באינטרנט לא צריך לעמוד מול מוכר שלוחץ עלינו לקנות. כמו כן אין צורך לעמוד בתור והרבה פעמים המוצר זול יותר.

אבל, רבים מעדיפים עדיין את הקנייה בחנות, כי הם יכולים לגעת במוצר או למדוד אותו, למשל: בגדים, נעליים ועוד. בחנות אפשר לקבל את המוצר מיד, וזה חשוב, בעיקר כאשר צריך אותו דחוף. נוסף לכך, יש כאלה שאוהבים לקנות בחנות, כי זה בשבילם סוג של חוויה והזדמנות לצאת מהבית, ולעיתים גם להיפגש עם חברים ולבלות בבית קפה.

האם אתם מעדיפים קניות באינטרנט או בחנות?
הביעו דעתכם, נמקו אותה ובססו את דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 3: העסקת עובדים מבוגרים

אנשים בני חמישים, שישים ומעלה מתקשים מאוד למצוא עבודה היום. מעסיקים רבים טוענים, כי שוק העבודה הישראלי מחפש אנשים צעירים. הם גם אומרים, ש"העולם שייך לצעירים". עובדים צעירים שולטים בטכנולוגיה ובמודרניזציה של העולם שמשתנה במהירות. הם יצירתיים, חושבים ומבינים מהר ולא מפחדים לקחת סיכונים. ואלה הם יתרונות שיש לצעירים בכלל העבודות. ידוע, שמנהיגים ומדענים מגיעים ליכולת הטובה ביותר שלהם, כאשר הם צעירים. לדעתם, מבוגרים צריכים לפרוש מהעבודה, ולפנות מקום לצעירים.

לעומת זאת, יש היום מעסיקים, שטוענים כי חשוב להעסיק מבוגרים, והם גם ממליצים על כך. הם טוענים, שיש למבוגרים לא מעט יתרונות מול הצעירים: יש להם ניסיון עשיר בחיים ובעבודה, הם זמינים ורציניים, יש להם היגיון עסקי בריא ובעיקר הם יודעים לעמוד במצבי לחץ, שעלולים להיות בעבודה. יש להם סבלנות, ותמיד מוכנים ליעץ לצעירים ולעזור להם.

האם אתם תומכים בהעסקת עובדים צעירים או מבוגרים?
הביעו דעתכם, נמקו אותה ובססו את דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 4: פיקוח הורים על בטיחות ילדים ברשת האינטרנט

ברשת האינטרנט יש הרבה תכנים מעניינים ומעשירים, מצד שני, גם סכנות שילדים אינם מודעים להן. לכן הורים רבים חושבים שצריך לפקח על הילדים ועל הגלישה שלהם ברשת. גלישה לא בטוחה עלולה לגרום לנזק נפשי כבד, כמו התופעה של החרמות (שיימינג) שילדים מתמודדים איתה. כאשר חבריהם לכיתה מביישים ודוחים אותם מהחברה. ילדים עלולים ליצור קשר עם מבוגרים, שמתחזים לילדים, להיפגש איתם וליפול קורבן לפגיעה מינית או פגיעה פיזית אחרת. כמו כן, עלולים ילדים לערוך קניות ללא רשות תוך שימוש בכרטיס האשראי של ההורים. כל אלה ועוד הן הסיבות, שהורים צריכים לפקח על הגלישה של הילדים באינטרנט.

אבל, יש הורים שחושבים שאין צורך לפקח. הם טוענים, שחשוב להם לכבד את הפרטיות של הילד. הם גם טוענים, שהם סומכים עליו שידע להיזהר מתכנים פוגעים ומסוכנים. יש כאלה שטוענים, כי הם סומכים על הילד שידע לקחת אחריות על עצמו ולהבחין בין טוב לרע.

**האם אתם תומכים בפיקוח של ההורים על הגלישה של ילדיהם ברשת?
הביעו דעתכם, נמקו אותה ו**בססו** את דבריכם באמצעות דוגמאות.**

נספח

לקראת הכתיבה- לפניכם דוגמאות לאוצר מילים ומבעים המתייחסים לכתיבת חיבור
טיעון: תוכלו להיעזר בהם.

ביטויי פתיחה לדעה אישית:

לדעתי...

אני חושב ש...

אני סבור ש...

מקובל לחשוב ש...

אין ספק ש...

ביטויי פתיחה לטענת הנגד והפרכתה:

אומנם... אבל...

לעומת זאת יש הטוענים כי (מציגים דעה
מנוגדת לדעתי)

אך אני סבור כי הם טועים משום ש...

ביטויים לסיום:

לסיום, אני מציע ש...

נושא מספר: _____

החיבור:
